

ság növekedett, 8 pedig kisebb-nagyobb mértékben alatta maradt az 1870-ben birt népszámlának. A táblázatokban foglalt megyei összegeket összefoglalva és országos összegeket levonva, az eredmény következő: A magyar faj létszáma szaporodott 89.511 lélekkel, a német 31.822, a tót 57.808, a horvát 7.500, az orosz 6.271 lélekkel; az oláh fogyott 82.197, a szerb fogyott 1.170 lélekkel. Százalékokban kifejezve a szaporodás a magyarnál 1,4, a németnél 1,3, a tótnál 2,3, a horvátnál 3,3, az orosznál 1,3, a fogyás: az oláhnál 3,3, a szerbnél 0,9. A születési arány is legkedvezőbb magyar megyékben. Igaz, hogy új születések több mint fele az első öt év lefolyása alatt ismét elhal, de az adatok azt bizonyítják, hogy a magyar gyermekhalandóság foka a születési szaporosság s ez nem gátolja a népesség természetes és egészséges irányu szaporodását.

Legjobban bizonyítja ezt egy igen egyszerű számrészt mutató. Vegyük fel 100-100.000-nyi lakosságot, mely két irányban szaporodik. A hol — mint az oláh megyéknél láttuk — 29 lélekre esik egy születés és a született gyermekek 36%-a hal el, ott 100.000 lélek után 3448 gyermek születik, és meghal 1265 öt éven aluli gyermek, a szaporodás 2183. A hol azonban már 18 lélekre esik egy születés, ott 100.000 lélek után 5555 gyermek születik, és meghal 2361 gyermek, tehát 178-al több, mint az előbbi gyermekben.

A két szélsőségi különbség, tehát 178 felnevelkedett gyermeket ad azon vidék javára, hol legnagyobb ugyan a gyermekhalandóság, de gyorsabb a születés is; vagy viszont, annnyival kevesebb fölnevelt gyermeket állíthat ki azon vidék, mely csekélyebb gyermekhalandóságnak örend ugyan, de kevesebb születéssel is dicsekedhetik. A két szélsőségi eset közt hullámként a különféle megyék népességét, de a magyar a felül gravitál, sőt erős állást foglal ott, a hol tényezőibe és eredményeibe erősebb a szaporodás. A magyar statisztika hiteles sakkal megállapodottabb, sem hogy az általa kimutatott eredményeket, nyomos érvek segítségével nélkül, kétségeknek lehetne mondani.

— Egy vad leány. A tencsénmegyei Szücs község közelében az erdő sűrűjében favágók egy sajátos lényre bukkantak, melyről nem tudták, állat-e ember-e? Midőn közelebb mentek hozzá, fölismerték hogy ez egy teljesen elvadult leány; teste egészen boritva van szőrrel s beszéd helyét érthetetlen hangok adtak. Semmi bizonyos nem lehet tudni, hogyan s mikor jutott e leány a vadonba. Anyai bizonyos, hogy több éret kellett itt töltenie egyedül, csupán csak a vadállatok társaságában, s hogy eddig rá nem találtak, annak oka az,

hogy a hely hol tartózkodott, alig járható és áthatolható bozot. Egy sziklahasadék volt lakása, élelme pedig makk, vadgyümölcs, mardak és gyökerek. Azt mondják a falubeliek, hogy sok év előtt még mint gyermek, elűnt egy leányka a faluból, büntetés elől menekülve, s hogy ez elűnt leány ő. De e fölterés valószínű, mert akkor a beszédet nem felejthette volna el, arról pedig szó sincs, hogy 8-10 éves korában a vadállatok életmódját megszokhatta volna. Most a tencsén körházban őrzik és ápolják.

UJDONSÁGOK.

* A „Debreczeni” t. olvasóhoz. Tisztelettel felkérjük mindazokat, kik előfizetéseikkel ez év végéig még hátrányban vannak, hogy ezen hátrányaikat mielőbb beküldjék sziveskedjenek.

* Gyászjelentés. Mély fájdalommal tudjuk felejtethetetlen kedves fiánknak, illetve testvérünknek és sógoromnak néhai Földesy Nagy József volt kereskedő segéd és esk. kir. 39-ik ezredbeli szakaszvezetőnek a boszniai hadjárat alkalmával lett erős kibúlése következtében, de különösen két havi súlyos szenvedés után f. hó 11-én reggeli 2 órakor életének 24-ik évében történt gyászos kimúlását. A boldogult hült tetemet f. hó 13-án délután 2 órakor a cegléd-ulevai 56-dik szám alatti háztól a ref. kis templomra tartandó gyászmenziónak, a váradutcai sírkertben fognak örök nyugalomra tetetni. Mely végítésselre a megboldogult rokonait, barátait és ismerőseit tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1878. december 11-én. özv. T. Nagy Józsefnek szül. Király Juliánna, testvérei: Juliánna férjével Medgyessy Ferenczel, László, Ferenc és Sándor Nagynénje Nagy József férjével Körner Adolffal s gyermekeivel. Nagybátyja Nagy Sándor nejjével s gyermekeivel, és Király József nejjével s Berényi Juliánával s gyermekeivel.

* Fehérbe van öltözve az egész város; a tegnapi s mai havazás következtében az utcák és a házak tetői vastag hó réteggel borították. Ma délelőtt azonban megennyült az idő, minél fogva a járdákon hol nagyobb a közeledés, a hó olvadásnak indult, úgy hogy ha így tart, van kilátásunk ismét sárra.

* A gyalogjárdák már is oly sikkosak, hogy a járókélnék félni kell az eleséstől. Nagyon helyesen cselekednének a háztulajdonosok, ha a házuk előtti járdáról letisztítatnák a havat, akkor nem taposnák le a járókélnéket, s nem lenne majd a télen a lábnyi vastag fagyos hókéreg oly sok szerencsétlen elesés okozója.

* Ki nyert? A VII-ik magyar jótékony sorsjáték f. hó 6-án történt húszának eredménye: Ötzer forintot nyert: 538 szorozat

100 száma, 647 s. 7 sz., 1310 s. 61 sz., 2278 s. 3 sz. Kétezerötven forintot: 220 s. 55 sz., 1298 s. 78 sz., 1616 s. 56 sz., 2019 s. 51 sz., Ezer forint: 84 s. 78 sz., 172 s. 13 sz., 288 s. 73 sz., 683 s. 37 sz., 1029 s. 41 sz., 1075 s. 63 sz., 2208 s. 20 sz., 2324 s. 41 sz., 2333 s. 22 sz., 2772 s. 30 sz. Összesen nyertek: 87 s. 20 sz., 226 s. 10 sz., 243 s. 100 sz., 279 s. 19 sz., 293 s. 40 sz., 300 s. 52 sz., 718 s. 55 sz., 1482 s. 61 sz., 1514 s. 51 sz., 1716 s. 81 sz., 1740 s. 2 sz., 1785 s. 43 sz., 1774 s. 15 sz., 1926 s. 65 sz., 1977 s. 14 sz., 2169 s. 75 sz., 2653 s. 64 sz., 2747 s. 42 sz., 2867 s. 70 sz., 2906 s. 26 sz. — A főtörvény, hirszerint Porosz-Sziléziába vándorol; a 20 ezer forintos másod-nyeremény az államnak jutott, és pedig ama 1900 db sorsjegy egyike által melyeket a főváros hatósága a lotteigazgató ságnak visszatuldozott. Egy ötezer tyros nyeremény fölterele végett hallomás szerint egy jársági szegény ember jelentkezett.

* Tisza Kálmán szavazata. A miniszterelnök, mint gesztu nagybirtokos, a mult képviselőválasztások alkalmával, választói jogát az ugrai kerületben gyakorolta és Bolányi Sándorra szavazott. Ugyanez a Bolányi Sándor, most kilépett a — kormánypartból. E szerint kárba veszett a miniszterelnöki szavazat.

* Erdőkes. Vétellenül megjelentünk a Tarbay József öröklésében, és ott alkalmunk volt látni egy valódi schweizer igen diszes nagy zeneművet, mely a rendes játékon kívül csengő és dobjátékkal van ellátva; minél fogva úgy játszik mint egy kis zenekar. Továbbá találhatók ott nagy választékban uri és női zsebrák, és inga (Pendül) órák igen mérsékelt árak mellett. Ajánljuk ezen órákról a t. cz. közönség figyelmébe.

* Színházunkban mult szerdán este Szathmáry Árpád jutalmát adtuk: „A havasi rém király” látványos tündér vígjáték 3 felvonásban Raymondal. Ezuttal a színház igen szépen megelt, a mi jele annak, hogy jutalmunk a közönség osztatlan szeretetét bírja. E különben lélektanra alapra fektetett darabrika szabotossággal adott elő, melynek kiváló alakja Szathmáry Árpád volt. Az ember és világyűlölő, gyanakodó és e miatt folyvást dühös egyént oly kitűnő hűséggel alakította, — hogy valóban meglepő a nézőt azzal, hogy hova tette komikumát s honnan vette elő e megragadó drámai alakító tehetséget. Ki kell még emelnünk Szathmáry Károlyt (Habakuk) ki úgy ügyes maszkarál, mint természetes játékmal folytonos derűtlenség tartotta a közönséget. De általában ugy a darabban közreműködők, mint a Conti karugyá dirigálása mellett Kocsis Irma, Lászné, Mándokyné és Nyilvir Irma által előadott női négyes ez estét soká feledhetetlenné tették.

* Hajtővadászat. Pár nap előtt említettük, hogy jóv vasárnapon valószínűleg hajtővadászat fog tartani. A terv alighanem való-

sulni fog és e tárgyban a debreczeni vadász-társulat ma este 6 órakor választmányi gyűlést tart. A hajtővadászat uttall — ha csakugyan tényyné válik — a paezi erdőn tartatik; a vadászok az erdő c-százháza előtt fognak vasárnap reggel összejutni.

* Vigyázatlanság. November hó 29-én esteli 8 óra tájban ifjabb Bedöcs György pincozójában a pető-mihályfai hegyen egy kis társaság kedélyesen borozgott. Kiss Ignác, uradalmi erdész a szegletbe állította kétesövű puskáját. Csupa kiráncsiságból Horváth József sz. péterfai legény kezébe vette a puskát, melynek kezeléséhez épen nem értett, és addig forgatta, míg Tóth Tál sz. péterfai helyettes bíró hasba nem lőtte. A vigyázatlanság szerencsétlen áldozata, mint a „Vasm. Közl.” írja, néhány óra mulva meghalt, a tettes pedig onkénty jelentette fel magát a hbtóságnál.

* Postaiügy. A helybeli postahivatalnál két darab visszakeresztet utalvány fekszik meg, miután azok feladói ismeretlenek, nem kézbesíthetők és pedig: Nagy János által feladott „Csáky Józsefnek Orjevachba címzett 2 frt. értékű”, és Bajik András által feladott, „Bajik Imrénének Sütárra címzett 5 frt. értékű”. — A postahivatal előtt ismeretlen feladók felhívatnak, azok visszavétele végett a feladói vényvénnyel a postahivatali főnökségnél jelentkezni. Debreczen, 1878. December 11-én a m. kir. postahivatal főnöke Mayer.

* Boldog házaspár. A napokban Székes-Fehérvárról egy nő a szomszéd városba kívánkozott. A férj 70 frt utiköltséget adott át neki. A feleség azonban el is utazott. A férj nagyon nyugtalan, s kutatni kezdi, végre megtudja, hogy neje ebbe s ebbe a vendéglőbe szállt. Odaérkezve, kérdézősködik a pincozértől. Az megnevezi a szoba számát, melybe neje szállva van. A férj benyit; s ott látja nejét, meg egy — strázseimestert. Az utiköltség persze nem volt sehol.

* Czelészerü ügyvédeknek. Légrádi testvérek kiadásában Budapestben megjelent „Jegyzék napló.” Van benne rendes naptári rész, ezenkívül az 1877. évi XXII. t. czikk és több miniszteri rendelekek, m. k. miniszteriumok szemlézete, ügyvédek címirtára stb. vászonba kötve, arany fűzősall, igen elegáns kiállításban, ára 1 frt 20 kr. — Melegen ajánljuk az ügyvéd urak figyelmébe.

* A korsolya-együtet tava is befagyott, azonban a jégpora még nem alkalmos. — Az együtet, mint értesültünk, ha kedvező idő lesz, több ünnepélyt szándékozik ez időnyben kint rendezni.

* Tessék számolni. A „B. Közlöny” a következő érdekes történetet beszéli el. P. fiatal, földbirtokos Budapestről indult, Arad felé utazván, egyik nagyobb állomáson leszállt, reggelizni. — Sokáig foglalkozott a rostélyosával, úgy hogy már másodikát csöngtet, mikor fizetni akart. — Adott a pin-

cozérnek 10 frtot, miből ez vissza akart adni, de látta, hogy a másik asztaltól egy másik ur fizetés nélkül távozik. — Először tehát attól követelte az étel árát, mire azonban már a harmadik csöngetés következett, P. urnak a közt kellett választania, hogy vagy 10 frjtót ott hagyja vagy lekésik a vonatról; galléron fogta tehát a pincozért és bevitte a kocsiába, s ott egész higgadtan fölcsóltotta: „Tessék számolni.” — De ideje is volt, hogy a kupéba ment, mert ebben a perczen fűtyölt a gőzös és a vonat elindult. A pincozér visszaadta a kijáró 8 frtot egynehány kajczárt és a földbirtokos megköszönvén a fáradságot melyet a pincozér urnak okozott, egész lovagiasan kifizette neki az egy stáció utat, kérvén egyszersmind, hogy más-kor neki adjon először vissza, mert nem szeret lekésni a vonatról.

* Halászlé-vacsora és jó zene lesz holnap este Gussman Róbert vendéglőjében.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

III. Bérlet. 13. szám.

Péntek, decz. 13-án adatik:

A VADÁSZOK.

Operette egy felvonásban először.

Ezt megelőzi itt először,

Az ezredes leánya.

Dramolette 1 felv. ban.

Végül:

A kék szoba. Vigjáték 1 felv. Berczik Á.-ól.

Felolós szerkesztő: Péter Gábor.

Az első debreczeni árverési intézetben

Kedden f. h. 17 árverési tartatik, a melyen a régibb tárgyak, az évi zarszáma elkészítése végett, mulhatlanul fognak elárverelti; nevezetesen: gyémánt és aranykiszérek, esztű nemek, arany és ezüst órák, tajpípek, revolverek, látesóvek, puskák, férfi és női ruhák, bundák, kendők, csizmák, cipők, 9 sor keleti gyöngy, fehér asztal és ágymutok, képek, szakok, flóta, varrógép, smaragdnyakák s. a. t.

Az elárverendő tárgyak jegyzéke az árverést megelőző vasárnap és hétfőn bárki által megtekinthető. Felkértenek mindazok, kik tárgyaikat eladás végett beadni szándékoznak, hogy azt mindég szerda estig tegyék, mert akkor ezen tárgyak a reá következő csütörtökön megjelölt hirdetésben megemlíthetnek.

KRAICZ GYULA előbb Ormos Ferenc norinbergi és diszműaru főközlete Debreczenben, a főpiacson, Scheer Bernát ur házában a „BIKA” szállóval szemben. (Főraktár Bécsben, Szent István-ter 3-dik szám alatt.) Ajánlja dusan berendezett raktárát. Vadászati és védő czikkek: Percusion, Lefauchaux, Lancaster és Flobert fegyverek, töltények, tölténytáskák és övek, revolverek, pisztolyok, hozzávaló töltények és táskák. Lovaglásra: angol disznóbőr nyerges, kantárok, izsaszók, zabolák, kengyelvasak, sarkantyuk, lovagló vesszők, botok és ostorok, valódi angol nyeregszappan. Utazáshoz: bőr, vászon és fa öndök, táskák, toillethez berendezett cassettek és táskák, Plaid szijak, gummi köpenyek. Háztartáshoz: asztalkések, fa, csont, szaru, alpacca és alpacca ezüst nyéllel, britaniaérez, pakfong, alpacca és alpacca ezüst kanalak, eczet, olaj és vajtartók, cukorvágók és szelenczék, theafőzők, kannák, kávéfőző gépek, kávéőrölők, gyorsforralók, husvágó és kolbászcsináló gépek, fa, pléh, britania érez- és alpacca-tálcák, asztali gyertyatartók, réz, vas, bronz, britania érez, pakfong, alpacca és alpacca ezüstből, R. Ditmár-féle asztali és függő petroleum lámpák, madárkaliczák, virágasztalok, sodaviz-gépek. Toillethez: fésűk, fog, köröm, haj és ruhakéfék, szappanok, fogpép és porok, valódi kölnivíz és illatszerek. Béli legyezők, ékszeres, virágcsokor-tartók, legyező zsinórok. Különbféle diszárak vas, bronz, fa, porcellán, maché és bőrből. Optikai czikkek: orcsipetők, szemüvegek, Lorgnettek, táv és színházi látesóvek, barometrum, hőmérők, szesz, cukor, bor, sör, eczetmérték, vizmértékek. Legjobb divatu férfi és gyermek kalapok keztük esőernyők, sétabotok, tajtékpapák, szivar szipkák, zsebkések, pénz és szivartárcák, dohányvágó gépek. — Gyermek játékok. Szodaviz gépek 8 1/2 forinttól 20 forintig.

Már december 14-én lesz húzása a magyar dijsorsjegyeknek. Igérvények 3 frt és a bélyeg. FÖNYEREMÉNY. levonás nélkül 150,000 frt levonás nélkül 1878. január 2-án lesz húzása az IGERVÉNYEKNEK. Hitel sorsjegyekre | Bécsi sorsjegyekre 4 frt 50 kr és bélyeg | 2 frt és bélyeg. Kettő együtt 6 forint. Főnyeremény 400.000 frt. Főnyeremény Csak Bécs. MERKUR Csak Bécs. Volzele 13. kiadóhivatalának váltóüzlete. Ch. Cohn. (443.)

Elsinger M. J. és fiai Bécs, Neubau, Zollergasse 2. csász. kir. hadügyminiszterium, 8 feltege hadtengerészek és szárazsági jótékony intézetnek adták. csász. királyi szabadalmazott gyárának legjobb és legajánlatmértékből eső köpönyeit, kocsiakarány ponyvát, ágybeteit, sátorokalmait.

Női legszebb garnitúra és karperec. Karácsonyi és ujévi AJÁNDÉKOK! A bécsi világkiállításon és a szegedi országos kiállításon a legmagasabb kitüntetést nyerte. VERES LÁSZLÓ arany és ékszerész Debreczen, főpiacz, Szikszay ház alatt. Ajánlja a n. é. közönségnek újonnan berendezett és gazdagon felszerelt ékszerész a legújanyosabb árban, egészen mindenféle ócska ékszeres javítását, tisztítását és legújabb fagon szerinti átalakítását elfogadja. Vidéki megrendelések gyorsan eszközösetnek. Tisztelettel Veres László, (432.) arany- és ékszerész Debreczenben. Ezüst gyertyatartók. A közönség figyelmébe! Id. Bánki Istvánnal a téli idény beálltával kapható: paprikás füstölt szalonna, fejez szalonna, friss zseir, kolbász, disznósajt, (445.)

UJ SINGER VARRÓGÉPEK. HOLVAY GYULA DEBRECZENBEN. Mélyen tisztelt hölgyek! Azon általános bizalom, mellyel árult varrógépeimre néve több éveken keresztül megajándékoznai méltóztattak, szives kötelességemmel teszi a tisztelt hölgyeket, következésképp figyelmeztetni. A különböző varrógépek, jobb és csekélyebb, tartós és könnyebben kezelhető vagy könnyebben romolható szerkezetű birtoknak és a szerint fokoztatik becsük a háztartásban. A hosszas tapasztalat és a varrógépekre tett és feljegyzett megelégedései nyilatkozatok azon meggyőződésre hoztak, hogy jelenleg az UJ SINGER-féle varrógépek mint e ur p a i és így nem a m e r i k a i készítmények, leginkább felelnek meg a cselészerőség, csinoság, tartósság és olcsóságnak. — Emellett varrógépeknél, több b a g y e l o n y k k ö z t az alsó ózárna felmotaolása alkalmával a gépezetnek csak egy keréke jön mozgásba, míg a többieknél az egész gépezet működik és így a hamari kopásnak ki van téve; kezelésük könnyebb, járások zajtalanabb a többieknél, azonkívül pedig tetemesebben kevesebbet kerülnek, mint az eddigiek. Ezen kitűnő és olcsó varrógépeket, melyek nálamannyi választékban kaphatók, a tisztelt debreczeni és vidéki hölgyeknek becses figyelmükbe ajánlom és kegyes bizalmokat továbbra is részemre kérem. Mély tisztelettel Holvay Gyula, a varrógépek főraktárának tulajdonosa.

Előfizetés... Helyben és... Egy évre 10 frt. Negy... Fel évre 5. Egy... Előfizetési pénz s... főpiacz, VELESY-ház... készítségbe bírnak... Előfizethet... TELEGGI K. LAJOS... KÁROLY könyvkeres... szerkesztésnél... talak... 1879... zonyosága annak, ho... zónség nemcsak pá... vőre kitűnő szellem... Nagy hangul... tiz éves multrá... méltó fog lenni a... Jelszavunk... „M a g y a... mely minden... ügyeit. — le... k ü l ö n v á m t e... Erős meggy... vándor nyoma a z... tázhatatlan jogok... megengedik... Több kiváló... győződve, hogy o... punknak adni fogu... Kiváló figye... de e mellett az ors... s koronkét a belü... Ajánljuk lap... pártfogásába... Hirdetések... Előfizethet... ház. — Telegdi... ken minden postat... (P.) Most, m... sége annyira eltér... csak napok kérdé... min nem bírja tö... vét összetartani, t... nak számai, látjuk... gódsággal veszi k... által megérintett... Még csak az... vát képviselők sz... ellen s akkor T... bukkott előlehez... Már már ug... kilépnék a büvk... nagymesterüket... a pártfegyelm t... midőn egyszerre... s azon indiványt... ház elibe, hogy a... sék egy gyorsíró... hetnek anyanyelv... A cselógás... meglepetve látt... rek ismét beleka... mánba, mint a k... A „DEBRE... DEBRE... 1878... Hozzád jövek... Felejtethet... Van kebl-don... S van sziv... Van ember, ho... Ki meg jár... Mint rég Eróp... En azt itt f... A fát gyümölc... Tetteiből... A gaz, hogy i... Tapasztalám... Bizton jövek... Lelkes szük... A jót s nem... s mindig m... Mint áldozó... A jök, az... S im a musz... Vallás s ta... Elet ha kell... Fíad veled... Vért ontá lán... Nem retten